

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref: 20/2362 - KKO

Vår ref: 2020/53849-2

Arkivkode 008

Dato: 20.05.2020

:

Høringsinnspill – Midlertidig innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet viser til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet 18.05.20 hvor forslag til midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen sendes på høring.

Nedenfor følger direktoratets vurdering av forslaget.

Barnets beste

Barnets beste må være et tungtveiende hensyn i vurderingene av unntak fra innreiserestriksjoner.

Ved alle handlinger som berører barn, inkludert handlinger fra lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Det følger av Barnekonvensjonen art. 3 og er inkorporert i norsk lov gjennom menneskerettsloven. Videre følger dette også av Grunnloven § 104 annet ledd.

Direktoratet ser det som positivt at departementet fremhever vektlegging av barnets beste i vurderinger av unntak fra innreiserestriksjoner, men ser behov for bredere omtale av dette i saker som følger av internasjonale forpliktelser på barnerettens område.

§ 2 annet ledd bokstav c - unntak fra innreiserestriksjonene dersom særlige grunner tilsier det

Det følger av lovutkastet § 2 annet ledd bokstav c at en utlending ikke kan nektes innreise etter loven dersom «særlige grunner tilsier det, slik som særskilt omsorgsansvar for personer i Norge eller andre sterke velferdshensyn».

Hva som ligger i særlige grunner er ikke definert i loven, men er nærmere utdypet i rundskriv fra både departementet (G-10/2020) og Utlendingsdirektoratet (UDI 2020-008). Her er det listet opp ulike eksempler. Listen er ikke uttømmende, og det fremgår at Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer.

Bufdir har ansvar for håndtering av en rekke saker på tvers av landegrenser, der det vil foreligge særlige grunner for unntak fra innreiserestriksjonene. Dette gjelder saker som reguleres følgende internasjonale konvensjoner som Norge er bundet av, og som direktoratet er sentralmyndighet for:

- Haagkonvensjonen 1980 om de sivile sider ved internasjonal barnebortføring
- Haagkonvensjonen 1996 om beskyttelse av barn
- Europarådskonvensjonen 1980 om anerkjennelse og fullbyrdelse av avgjørelser om foreldreansvar m.m.
- Haagkonvensjonen 1993 om internasjonale adopsjoner

Haagkonvensjonen 1980

Gjennomføringen av Haagkonvensjonen 1980 om barnebortføring er regulert i Lov om anerkjennelse og fullbyrding av utenlandske avgjørelser om foreldreansvar m v og om tilbakelevering av barn (barnebortføringsloven). Både konvensjonen og loven innebærer en forpliktelse for norske myndigheter til straks å tilbakelevere barn som er ulovlig bortført til Norge.

Slike saker avgjøres av domstolen, med mindre foreldrene kommer til enighet. Det er sentralt for gjennomføring av forpliktelsene etter konvensjonen at gjenværende forelder, som bor i utlandet, får innreisestillatelse for å hente barnet, slik at barnet kan returnere til sitt bostedsland.

Haagkonvensjonen 1996

Konvensjonen regulerer internasjonalt samarbeid for beskyttelse av barn og benyttes i en rekke enkeltsaker. Særlig aktuelt er barnevernssaker på tvers av landegrenser. Samarbeid med utenlandske myndigheter er sentralt, og det vil i enkelte saker være behov for at enten utenlandske myndigheter eller foreldre i utlandet kan komme til Norge for å sikre en løsning i saken.

Haagkonvensjonen 1993

I saker om internasjonal adopsjon vil utenlandske barn som adopteres av norske adoptivforeldre, som hovedregel ha fått norsk statsborgerskap allerede før innreisen til Norge. Det foreligger visse unntak fra dette for adopsjoner fra enkelte land. I disse sakene vil barnet først etter ankomst til Norge bli norsk statsborger, og det er for disse sakene behov for innreisestillatelse til Norge for adoptivbarna.

Direktoratet mener samtlige ovennevnte saker faller inn under begrepet «særlige grunner».

Håndteringen av sakene nevnt over følger av internasjonale forpliktelser Norge har påtatt seg, og det er i disse sakene sentralt at det er forutsigbart om de faller inn under unntakene fra innreiserestriksjonene. Vi anbefaler derfor at saker etter konvensjonene enten inntas som eget unntak i lov eller forskrift, eller eksplisitt nevnes som eksempler på særlige grunner i departementets rundskriv G-10/2020.

For øvrig har vi merket oss at det i rundskriv G-10/2020 fremgår at den enkelte utlending ved behov må kunne sannsynliggjøre at vedkommende faller inn under ett av de aktuelle unntakene. Av hensyn til forhåndsavklaringer med utenlandske myndigheter ser vi det som en fordel om det fremkommer av lov, forskrift eller rundskriv om det er mulig å få en forhåndsgodkjenning for innreise, og hvordan en i så fall går frem.

Med hilsen

Ingvild Aleksandersen
divisjonsdirektør

Kristin Ugstad Steinrem
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.